

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Velké Hamry I. 621

Adresa: 468 45 Velké Hamry I. 621

Identifikátor školy: 600 078 205

Termín konání inspekce: 5. – 7. duben 2004

Č.j.:	h5-1045/04-1075
Signatura:	kh3ax119

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřskou školu, umístěnou ve dvou budovách, zřizuje město Velké Hamry se sídlem Velké Hamry čp. 362. Součástí je školní jídelna, která zajišťuje stravu pro děti a zaměstnance mateřské školy na adrese Velké Hamry I. 621 i odloučeném pracovišti Velké Hamry, Svárov 590. Aktuálně je v mateřské škole zapsáno 84 dětí, z nichž je 12 s odloženou školní docházkou, jedno dítě je mladší tří let a čtyři jsou přihlášeny k nepravidelné docházce na pět dnů v měsíci. Výjimku z počtu dětí na třídách povolila ředitelka školy.

Vzhledem ke snižujícímu se počtu dětí v obci se zřizovatel rozhodl upravit novější budovu pro provoz tří tříd a od září 2004 druhou budovu uzavřít. S tím spojené personální, organizační a stavební změny řeší ředitelka školy společně se zřizovatelem.

Mateřská škola pracuje podle školního výchovně-vzdělávacího programu vytvořeného dle „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“ čj.: 14 132/01-22, s využitím typických zásad programu „Začít spolu“.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve dvou třídách hlavní budovy pracují čtyři pedagogické pracovnice s plným pracovním úvazkem. Na odloučeném pracovišti je organizace provozu upravena a působí zde tři učitelky. Odborné pedagogické vzdělání získaly všechny, jedna učitelka vystudovala doplňkové pedagogické studium pro vychovatele, ostatní mají ukončené vzdělání pro učitele mateřské školy. Skladba úvazků umožňuje souběžné působení učitelek při náročných aktivitách.

Organizační členění mateřské školy je funkční. V obou budovách funguje provoz podle zaběhnutých pravidel a je bezproblémový. Vzájemná komunikace odpovídá aktuálním potřebám provozu. Informace pracovníkům jsou předávány i formou vzkazů při převážení stravy. Odloučené pracoviště navštěvuje ředitelka pravidelně dle rozpisu.

Pedagogické problémy jsou náplní pedagogických porad. Ze zápisů je zřejmá i kontrola naplňování programu, včetně dalších úkolů pro konkrétní pracovníky a termínů jejich splnění.

Všechny učitelky se dále sebevzdělávají. Využívají nabídky pedagogického centra, účastnily se i odborných seminářů v rozsahu 10 – 15 hodin (Diagnostika dětské kresby, Netradiční techniky...). Ředitelka absolvovala (kromě jiného) studium managementu a vzdělávání k Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka podporuje a hraje z rozpočtu školy.

Pro další období vytváří ředitelka novou strukturu s ohledem na probíhající organizační změny v zařízení a plánované snížení počtu pracovníků. Nejistota, plynoucí z připravovaných personálních změn, vnáší v současné době z části do pracovního kolektivu napětí.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola pro svou činnost využívá dvě účelové budovy. Hlavní budova školy je jednopatrová stavba v sousedství malého sídliště. Má velké prostory pro dvě třídy i odpovídající hospodářské zázemí včetně školní kuchyně. Zahrada školy je pěkně vybavená dřevěným zařízením, má různorodý terén. Bohužel je často ničena cizími návštěvníky. Druhá, podstatně starší budova, je původně určená pro tři třídy, v současnosti jsou v ní umístěny třídy dvě. Má velkou zahradu a přímo sousedí s hřištěm. Vybavení nábytkem je v hlavní budově novější, více vyhovuje záměrům programu školy. Nábytek, podlahové krytiny i vybavení hygienických zařízení v druhé budově jsou starší a delší dobu nebyly obnovovány. Uspořádání nábytku ve třídách a hernách je podřízeno potřebám výchovně-vzdělávací práce, pro činnosti dětí je velmi podnětné. Dětské stoly a židle jsou různé velikosti, odpovídají odlišnému vzrůstu dětí. Vlastní sportovní zařízení škola nemá, starší děti pravidelně využívají tělocvičnu a bazén sousedící základní školy. Školní knihovna má velký fond dětské i odborné literatury, je stále doplňována. Široký výběr nahrávek je ve školní fonotéce.

Ve vzdělávací činnosti jsou využívány televize, klavír, flétničky a Orffovy nástroje i tělovýchovné nářadí. Učitelky také používají vlastní kytary. Pro pracovní činnosti je vytvořena dětská dílna s přiměřeným nářadím a materiálem (kladívka, pilky, dlátka, svěrák, kleště, dřívka, drátky, hřebíky atd.).

Pro dokumentaci činnosti školy je využíván fotoaparát. Při výrobě pomůcek je nepominutelná kopírka a fóliovací stroj. Ředitelka školy a vedoucí stravování zpracovávají úřední agendu na počítačích. Množství, pestrost a variabilnost pomůcek a učebních materiálů vytvořených učitelkami je nevídané.

Vybavení školy je promyšleně doplňováno a obnovováno. Záměry v oblasti zlepšení a změn v oblasti materiálně-technického zázemí má ředitelka přehledně zpracovány, konzultuje je s vedením obce.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré, didaktické pomůcky ke zvolenému programu mají příkladnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z programu „Začít spolu“, je podrobně zpracován do promyšlených, metodicky propojených celků. Zásadou je učení dětí prožitkem a vlastní zkušeností. Je stanoveno široké penzum základních informací, kterým se děti učí v centrech aktivit. V jednotlivých třídách je školní program precizně rozpracován do „Třídních vzdělávacích programů“ doplněný vlastním metodickým materiálem pro dlouhodobé využití. Obsahy jednotlivých témat se prolínají, zachycují život a jeho souvislosti v neobvyklé šíři.

Výchovně-vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy a jeho zpracování, včetně metodického materiálu, je příkladné.

Dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v odpovídajícím rozsahu. Některé povinné dokumenty nebyly vypsány ve všech náležitostech (evidenční listy, písemná pověření jiných osob k odvádění dětí).

V přehledech výchovné práce ve všech třídách je zaznamenáván denní program, zachycující konkrétní činnosti a realizaci úkolů v centrech aktivit.

Povinná dokumentace je vedena, záznamy v přehledech výchovné práce dokládají plnění zvoleného programu.

Kontrolní činnost ředitelky je promyšlená, obsahuje analýzu činnosti školy podle zásad „Zdravé mateřské školy“ a kontrolu záměrů v pedagogické i organizační oblasti. Zápisy z hospitací mají stanovené cíle i k nim se vztahující závěry. Ředitelka si vede záznamové archy pro dlouhodobější sledování učitelek (za školní rok), které průběžně doplňuje svými poznatky (orientační vhledy, kontroly).

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je promyšlená a účinná.

Organizace denních činností vychází z filosofie mateřské školy a jejího programu „Začít spolu“. Daří se především realizovat metody skupinového učení s vyloučením frontálních forem. Centra aktivit poskytují dětem prostor pro spolupráci, učení vlastní zkušeností, experimentováním. Učitelky respektují věkové a individuální zvláštnosti i aktuální rozpoložení dětí. V organizaci dne převažovaly v některých třídách řízené a nabízené didakticky cílené činnosti nad volnou hrou dětí. Stanovená doba kroužků v době pobytu venku není vhodná.

Organizace výchovně-vzdělávací práce z hlediska celé školy odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy. Podíl spontánních a řízených činností nebyl vyvážený, převažovaly aktivity řízené.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Promyšlené uspořádání tříd a heren i připravené pomůcky a materiály jsou velmi podnětné, napomáhají rozvoji a smysluplnosti činnosti dětí. Učitelky pohotově reagovaly na potřeby dětí, které projevovaly velkou představivost a fantazii. Hodnocení dětí bylo věcné a konkrétní, podporovalo jejich sebedůvěru.

Aktivity, nabízené dětem v době her byly pečlivě plánované a dobře připravené. Přehledně je uspořádaná dlouhodobější nabídka aktivit vycházející z programu Montessori i další činnosti odpovídající probíhajícímu tématu (vystřihování písmen, puzzle České republiky, zdobení vajíčků, vystřihování a nalepování plošných loutek atp.). Nejmladším dětem byla v průběhu ranních her nabízena pracovní činnost, vztahující se k velikonočním svátkům. Starší děti dávaly přednost připravené nabídce aktivit umožňující manipulaci, experimentování, rozvíjení pracovních dovedností a jemné motoriky. Měly možnost samostatného rozhodování o výběru činnosti. Projevovaly velkou sebedůvěru, vzájemně se respektovaly. Všechny se aktivně a emočně zapojily do činností, uplatnily své možnosti, schopnosti a zkušenosti. Učitelkami byla ve velké míře předjímana jejich úspěšnost. Ve hrách starších i mladších dětí se projevila tvořivost, spolupráce a schopnost rychle se dohodnout na rolích v námětových, konstruktivních i pohybových hrách. Vztahy mezi dětmi a učitelkami byly důvěrné a přátelské, u starších dětí měly partnerský charakter. Děti spolu rozmlouvaly, vzájemně si radily a pomáhaly. Dostatek času pro spontánní činnosti měly v průběhu dne nejmladší děti. V ostatních třídách byl časový prostor pro hry výrazně menší, zejména pro děti přicházející do mateřské školy později.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Škola využívá metody systému „Začít spolu“ – skupinovou práci v centrech. Po hrách následuje společné soustředění všech dětí v kroužku, které mělo v některých případech charakter komunitního kruhu. Námětem rozhovoru bylo buď učitelkou dané aktuální téma (bouřka, besídka) nebo zopakování předchozích činností a motivační uvedení aktuálních aktivit. Ve všech třídách proběhlo společné ranní cvičení. Zažitá samostatná příprava dětí, průběh cvičení, kvalita provedení cviků i dodržování pravidel pohybových her svědčily o jeho pravidelném zařazování každý den.

Plánování a bezprostřední příprava jsou důsledně promyšlené včetně mimořádně velkého množství učitelkami vyrobených zajímavých a variabilních didaktických pomůcek. Záměry i uskutečněné aktivity byly propojeny s prostředím, které děti obklopuje a s jejich přímými zkušenostmi a zážitky. Poznámky o průběhu činností i vzhledem k jednotlivým dětem učitelky zaznamenávají, vycházejí z nich při vyhodnocování ukončených i přípravě dalších témat. Motivující byla samotná činnost, četné pomůcky a materiály. Odlišná náročnost i výběr a posloupnost více různorodých činností podporují úspěšnost všech dětí. S dětmi pracují vždy obě třídní učitelky, dětem poskytují potřebné pokyny, případně pomoc a radu. Použité metody vedly k aktivní samostatné práci dětí, k nacházení správného řešení využitím svých zkušeností a schopností, pokusem, manipulací, rozvíjením pozorovacích schopností (syntézy a analýzy, hledáním podobností a rozdílností, nacházením souvislostí). Děti se dlouhodobě soustředily, ojediněle se objevily projevy únavy, na které učitelky adekvátně reagovaly. Ne vždy byla náročnost úkolů v jednotlivých centrech vyvážená, učitelky pohotově reagovaly jejich úpravou, změnou. Pro zájemce měly připraveny doplňující další činnosti. Individuální potřeby a možnosti dětí byly respektovány různou mírou pomoci i množstvím a výběrem nabízených aktivit. Verbální projev učitelky a dětí byl vyvážený. V některých případech vhodně kladené otázky významně rozvíjely uvažování i slovní projevy dětí. Do center jsou děti zařazovány podle vytvořeného systému tak, aby postupně vystřídal všechny nabídky.

Průběh řízených aktivit byl hodnocen jako vynikající.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pohybový rozvoj včetně jemné motoriky byl na velmi dobré úrovni.
- Děti jsou cíleně vedeny k rozvíjení sebeobslužných dovedností a samostatnosti.
- Zdvořilostní návyky přebírají děti z chování mezi dospělými v mateřské škole i jejich jednání s dětmi. Výjimečné je vedení dětí k samostatnému řešení vzájemných sporů, kdy děti učitelku seznamují už se společně přijatým řešením. Vzájemné vztahy byly otevřené a přátelské, komunikace mezi dětmi velmi častá.
- Úroveň vyjadřovacích schopností je cíleně rozvíjena. U některých dětí nebyla upevněna správná výslovnost všech hlásek, prevence vad řeči je součástí práce školy.
- Způsobem práce posiluje škola autonomní chování dětí, děti jsou samostatné a sebevědomé, důvěřují si. Projevují schopnost spolupráce i přijímání sociálních rolí.
- Úroveň poznatků o okolním světě byla na vysoké úrovni, způsob práce rozvíjí myšlenkové operace dětí. U nejstarších se objevovaly počátky slovně-logického myšlení.
- Rozvinutou představivost a fantazii uplatňovaly děti především při hrách s konstruktivními stavebnicemi, ve výtvarných a pohybových činnostech.
- Děti mají dostatek poznatků týkajících se životního prostředí a okolního světa.
- Úroveň dětských výtvarných prací a výrobků byla vysoká.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve „Zřizovací listině“ se shodují s údaji v „Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. 03/2002 z 24. října 2002
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OŠM – 032/03 – RZS z 23. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Přehledy výchovné práce všech tříd pro školní rok 2003/2004
5. Evidence docházky dětí všech tříd pro školní rok 2003/2004
6. Evidenční listy dětí přijatých k docházce do mateřské školy ve školním roce 2003/2004
7. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2003/2004
8. Písemná pověření rodičů k odvádění dětí jinou osobou pro školní rok 2003/2004
9. Školní vzdělávací program
10. Třídní vzdělávací programy
11. Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2003/2004
12. Organizační řád mateřské školy pro školní rok 2003/2004
13. Řád pro rodiče pro školní rok 2003/2004
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad ze dne 1. září 2003 a 29. března 2004
15. Zápisy z hospitací ve školním roce 2003/2004 a „Záznamové archy hospitace 2003/2004“ pro jednotlivé učitelky
16. Pracovní smlouvy a doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogů

ZÁVĚR

Mateřská škola nabízí promyšlený a příkladně realizovaný výchovně-vzdělávací program vycházející z projektu „Začít spolu“. Personální obsazení odpovídá zaměření školy, všechny učitelky se dále vzdělávají a vytvářejí podnětné prostředí pro rozvoj dětí. Organizace je funkční, promyšlená, všichni pracovníci znají své kompetence a odpovědně se podílejí na provozu školy. Kontrolní činnost je cílevědomá a důsledná.

Prostorové podmínky jsou v současné době nadstandardní, škola má dosud k dispozici dvě budovy. Rozhodnutím zřizovatele dochází ke zrušení odloučeného pracoviště a po stavebních úpravách budou všechny děti umístěny v budově Velké Hamry I. 621. Vnitřní prostory jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, množstvím hraček, pomůcek a doplňkového materiálu. Výjimečná je zásoba svépomocí vyrobeného metodického materiálu k jednotlivým tématům v centrech aktivit.

V organizaci se uplatňují převážně skupinové metody práce, děti získávají množství podnětů, řeší rozmanité úkoly. Učí se vlastní zkušeností, experimentováním a kooperací ve skupinách. Jsou vedeny k samostatnému a sebevědomému chování. Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou příkladné.

Aktivní přístup pedagogů, promyšlený specifický výchovně-vzdělávací program školy a vynikající spolupráce se zřizovatelem vytvářejí podnětné prostředí pro rozvoj dětí a celé mateřské školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	V. Jirkalová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Jana Čermáková
Iva Chybová

V Semilech dne 24. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 5. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení Podpis

Soňa Tomanová S. Tomanová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, p. o. box 31, 513 01 Semily. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	18.6.2004	h5-1045/04-1075
Zřizovatel	18.6.2004	h5-1045/04-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.